

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/36/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117203583
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2017:4117203583.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú Y. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX a otca P. Obernauera, nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. O. XXX, o návrhu matky na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd udeľuje súhlas za otca k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletej Y. E., nar. XX.XX.XXXX na priezvisko X..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka maloletej Y. E., nar. XX.XX.XXXX sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 13.02.2017 domáhala, aby súd zmenil priezvisko maloletej z priezviska E. na X.. Svoj návrh odôvodnila tým, že s biologickým otcom sa dcéra vôbec nestretáva, otec o dcéru nejavi žiadnej záujem a ani riadne neplatí súdom stanovené výživné, musela na otca podať trestné oznámenie. Deti v škôlke sa maloletej posmievali, že má iné priezvisko. Maloletá jej sama dáva najavo, že chce zmeniť priezvisko na X. po jej terajšom manželovi, oslovuje ho ocino, tatino. Maloletá si je vedomá, kto je jej biologický otec. (1)

Na stanovený termín pojednávania sa otec nedostavil, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil. Predvolanie na pojednávanie mal doručené dňom 14.03.2017. Súd pokračoval v konaní bez prítomnosti otca podľa §31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP). (2)

Matka ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že návrh zmenu priezviska dieťaťa podala z dôvodu, nakoľko chce mal. dcéru uľahčiť život. Nechce, aby sa jej iné deti posmievali, že má iné priezvisko ako majú ostatní členovia rodiny. Stala sa už taká situácia, že sa jej v rodine takto posmievali deti. Ona sama povie, že sa chce volať X., tak ako sa volajú oni. S otcom nemá možnosť si toto odkomunikovať, vôbec nereaguje a nekomunikuje. Telefóny jej nedvíha, ignoruje ich. S biologickým otcom mal. žili v jednej domácnosti a zabezpečovali osobnú starostlivosť o mal. dieťa asi jeden rok po narodení maloletej. Odvtedy sa zaujíma o dcéru len sporadicky. Do veku jej dvoch rokov si ju vzal k sebe na víkend asi 2x, odvtedy o ňu záujem neprejavil s výnimkou stretnutia, ktoré trvalo asi 20 min. v 12/2015, kedy ju prišiel navštíviť a priniesol jej aj darček. Odvtedy sa žiadnym spôsobom o dieťa nezaujímal, nemá záujem ani o osobné stretnutie, netelefonuje. Vyživovaciu povinnosť si neplní riadne. Má zameškané výživné. Odkedy súd zvýšil vyživovaciu povinnosť v 09/2016 zaplatil výživné asi dva krát. Za neplnenie vyživovacej povinnosti bol aj odsúdený vo 02/2017. V tom čase mal dlh na výživnom 690 eur, na pojednávanie sa nedostavil, ani sa neospravedlnil. Matka uzatvorila manželstvo dňa 30.01.2016 s P. X., s ktorým žije v spoločnej domácnosti už asi 4 roky. Spoločne sa starajú o jej dcéru, pomáha

jej. Je medzi nimi vytvorený veľmi dobrý vzťah, dcéra ho volá tatino, aj keď vie, že nie je jej biologickým otcom. Vždy povie, že má dvoch tatinov. Dňa 10.05.2016 sa im narodila dcéra A. X.. Mal. Y. ide v 09/2017 už do školy, absolvovala zápis. Dcéra sa teší že bude mať rovnaké priezvisko ako majú ostatní členovia rodiny. Určite zmena priezviska nebude mať na ňu negatívny dopad, práve naopak. (3)

Kolízny opatrovník navrhol návrhu matky vyhovieť s prihliadnutím na vyjadrenie dieťaťa a na záujem dieťaťa. Navrhol, aby súd akceptoval názor dieťaťa a vzhľadom k celkovej situácii v rodine mal za to, že je v záujme mal. dieťaťa, aby súd udelil súhlas matke k zmene priezviska maloletej na priezvisko X.. (4)

Maloletá Y. E., ktorá bola v konaní vypočutá prostredníctvom kolízneho opatrovníka dňa 27.03.2017 uviedla, že sa volá X., na otázku ohľadom priezviska reagovala spontánne, že sa volá X. po mamine, vola sa tak aj jej "tatino", jeho meno je P. X., ona by s a tiež chcela volať X., hlavným dôvodom jej rozhodnutia je to, že všetci v jej rodine sa tak volajú a hlavne jej malá sestrička A.. Počas celého rozhovoru uvádzala, že by sa tak chcela volať. Na otázku či pozná P. E. uviedla, že áno, ale on a jej maminku opustil, keď bola malinká. Maloletá si bola vedomá, že to jej otec, ale za tatina považuje P.. Ďalším dôvodom jej rozhodnutia je i to, že F., dievčatko z P. rodiny sa jej posmievalo, že sa volá inak ako oni. (5)

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 20.01.2017 a nasledujúcimi listinnými dôkazmi:

-správa z pohovoru s maloletou Y.,

-pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/10/2016 a z neho: sobášny list matky, výpoveď otca zo dňa 03.11.2016 z pojednávania, rozsudok zo dňa 03.11.2016,

- pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/169/2014 a z neho: rodný list mal. Y., rozsudok zo dňa 20.10.2014 a zápisnica z pojednávania zo dňa 20.10.2014,

- pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/103/2016 a z neho rozsudok zo dňa 14.02.2017

a zistil tento skutkový a právny stav: (6)

Maloletá Y. E., nar. XX.XX.XXXX pochádza z manželstva T. X. (predtým E.), nar. XX.XX.XXXX a P. E., nar. XX.XX.XXXX. Manželstvo rodičovej maloletej bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 15P/308/2012-62 dňa 22.05.2013 a maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/169/2014-26 zo dňa 20.10.2014 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na sumu 45 eur mesačne a rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 13P/10/2016- 66 zo dňa 03.11.2016 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 11P/169/2014-26 zo dňa 20.10.2014 tak, že súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej Y. E. zo sumy 45 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne od 01.09.2016. (7)

Matka maloletej uzatvorila manželstvo dňa 30.01.2016 s P. X.. Aktuálne je na rodičovskej dovolenke. Z manželstva pochádza maloletá A. X., nar. XX.XX.XXXX. Spolu s maloletou Y. žijú v spoločnej domácnosti, v rodinnom dome, ktorý majú manželia v podielovom spoluvlastníctve. S manželom žije matka v spoločnej domácnosti štyri roky. Maloletá Y. navštevuje predškolské zariadenie, Materskú škôlku Piaristická v Nitre. V 09/2017 začne navštevovať základnú školu. S otcom nie je v žiadnom kontakte od 12/2015. Otec neprejavuje o dieťa žiaden záujem ani telefonicky, ani iným spôsobom. Skutočnosť, že sa otec s dieťaťom nestretáva potvrdil sám otec vo svojich výpovediach v konaniach ohľadom zvýšenia výživného na Okresnom súde Nitra, ako aj v trestnom konaní, kde vo svojej výpovedi pred vyšetrovateľom dňa 22.06.2016 uviedol, že svoju dcéru nenavštevuje, pretože ho matka nechce nikdy pustiť k dcére, neumožňuje mu kontakt s dieťaťom. Matka tvrdenia otca o bránení kontaktu otca s maloletou poprela a tiež kolízny opatrovník uviedol, že otec nepožiadala UPSVaR Nitra o pomoc pri realizácii jeho práva na styk s dieťaťom. Návrh na úpravu styku otca s maloletou nebol podaný. Otec si vyživovaciu povinnosť k maloletej Y. neplní riadne, neplatí výživné ani v súdom určenej výške. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/103/2016 zo dňa 14.02.2017 bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 trestného zákona, nakoľko si neplnil riadne svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletej Y. a za obdobie od 01.07.2015 do 14.02.2017 dlhoval matke dieťaťu na výživnom sumu 690 eur. Otcovi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 15 mesiacov. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil. Zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/10/2016 súd zistil, že otec je nezamestnaný, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, naposledy bol evidovaný v roku 2012, ak

pracuje tak len brigádne - murárske práce, jednoduché zváračské práce, z tohto má príjem cca 300-400 eur, neplatí žiadne odvody z tohto, dane. Býva s priateľkou D. Q. v rodinnom dome jeho rodičov. Mám ďalšie 2 vyživovacie povinnosti k A. E., nar. XX.XX.XXXX a B. E., nar. XX.XX.XXXX. (8)

Podľa § 35 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. (9)

Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. (10)

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky bol podaný dôvodne. Súd nemôže zmeniť priezvisko dieťaťa, na ktorom sa rodičia dohodli pri narodení dieťaťa, môže len udeliť súhlas rodičovi k podaniu žiadosti na zmenu priezviska namiesto rodiča, ktorý nesúhlasí so zmenou priezviska dieťaťa (v tomto prípade za otca). V takýchto prípadoch sa jedná o nezhodu (nedohodu) rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Na povolenie zmeny priezviska nie je právny nárok, pričom súd dá súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov (proti vôli druhého rodiča) len vtedy, ak sú na to závažné dôvody. Týmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa má, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšie výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. (11)

Matka maloletej uzatvorila v roku 2016 manželstvo s novým partnerom, s ktorým žije v spoločnej domácnosti od r. 2013 a prevzala priezvisko manžela. Z ich manželstva pochádza maloleté dieťa T. X.. Maloletá vyjadrila spokojnosť v novej rodine, pekný vzťah k manželovi matky, ktorého nazýva tatinom, sama žiadala zmenu a vyjadrila súhlas s tým, aby mala priezvisko ako všetci ostatní členovia rodiny. (12) V konaní bolo preukázané, že otec sa o dcéru dlhodobo nezaujíma, nezabezpečuje jej potreby, nestýka sa s ňou, neplatí riadne výživné, neinformuje sa o jej zdravotnom stave, nevykonáva svoje rodičovské práva, neprejavuje oň žiaden záujem. Dieťa v súčasnosti nemá s otcom vytvorený citový vzťah, od rozvodu manželstva nie sú v pravidelnom kontakte, naposledy sa stretli počas Vianoc r. 2015, kedy dieťa otec navštívil, odvtedy nie sú v žiadnom kontakte. Vyjadrenie otca o neumožňovaní jeho kontaktu s dieťaťom zo strany matky vyslovené v trestnom konaní súd považoval za zavádzajúce, ak by mal otec záujem sa dieťaťom stretávať a matky by mu v stretnutiach bránila, obrátil by sa na orgán starostlivosti o deti a mládež, ktorý by mu poskytol sociálne poradenstvo, prípadne by podal návrh na úpravu styku, čo však otec neurobil. Ani vzdialenosť bydliska otca a dieťaťa nie je dôvod na prerušenie kontaktu medzi nimi (ani telefonický kontakt, ani písomný, ani len pri príležitosti sviatkov dieťaťa). Otec si riadne neplní vyživovaciu povinnosť k dcére, bol odsúdený (zatiaľ neprávoplatne) za prečin zanedbania povinnej výživy maloletej Y.. Svoj nezáujem o dieťa otec prejavil aj tým, že sa na nariadené pojednávanie v tomto konaní bez ospravedlnenia nedostavil. Tento postoj k plneniu si základných povinností ako rodiča ako aj jeho neprejavovaný záujem o dieťa, spôsobili na strane dieťaťa stratu vzťahu k nemu ako k rodičovi, jej formálny vzťah k nemu. Na druhej strane dieťa vyrastá v úplnej rodine, kde rolu otca prevzal manžel matky, ku ktorému maloletá má pozitívny vzťah, spontánne ho začala oslovovať tatino. Po uzatvorení manželstva majú matka aj manžel matky a aj ich maloletá dcéra totožné priezvisko. Súd pri rozhodovaní zohľadnil v prvom rade záujem dieťaťa na zmene priezviska, zohľadnil okolnosti, ktoré vplyvajú na možnosť zmeny priezviska dieťaťa, ako aj samotný názor a stanovisko maloletej Y., ktorá vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť sa dokáže primerane k tejto otázke vyjadriť. Pri zistenej strate citovej väzby maloletej k biologickému otcovi a jej potrebe identifikovať sa priezviskom so svojou rodinou, v ktorej žije, kde všetci členovia užívajú priezvisko X., súd udelil matke súhlas za otca k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa na priezvisko X.. (13)

Otec by si mal uvedomiť, že zmena priezviska dieťaťa nemení nič na jeho citovom ani právnom postavení otca, jeho rodičovské práva a povinnosti ostávajú zachované. Ak bude mať záujem o obnovenie kontaktu

s dieťaťom, obnovenie citovej väzby medzi nimi, zmenené priezvisko dieťaťa by mu v tom brániť nemalo. (14)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (15)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.